

Asia: VN/17576/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleiset huomiot

Pidämme esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavina. On hyvä että esimerkiksi tiedonsiirtoa ja opiskelupaikan osoittamista koskevaan sääntelyyn saadaan tehtyä tarvittavat muutokset jo ennen seuraavan lukuvuoden alkua. Otamme kantaa muutoksiin, jotka koskevat oppivelvollisuuslakia ja lakia ammatillisesta koulutuksesta.

Tarkemmat huomiot

Oppivelvollisuuslaki

2 § Pidämme ymmärrettävänä ja tarkoituksenmukaisena muutoksena rajata oppivelvollisuuden soveltamisalan ulkopuolelle Suomessa opiskelutarkoituksessa oleskelevat, oppivelvollisuusikäiset nuoret.

5 § Kannatamme esitystä laajentaa 17 vuotta täyttäneiden oppivelvollisten mahdollisuuksia suorittaa oppivelvollisuutta lasten perusopetuksessa. Mietimme onko riittävää jättää asia kunnan harkintaan, vai olisiko hyvä mahdollistaa asia subjektiivisena oikeutena, jota voisi hakea myös oppivelvollinen tai hänen huoltajansa?

15 § ja 15 a § Kannatamme opiskelupaikan osoittamista koskevan sääntelyn tarkentamista. On hyvä, jos vaativaan erityiseen tukeen oikeutetulle oppivelvolliselle voitaisiin oppivelvollisen tai hänen huoltajansa suostumuksella osoittaa opiskelupaikka jo ennen laissa säädetyn kahden kuukauden määräajan päättymistä. Miksi toisaalta tämä mahdollisuus rajataan vain erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille? Muutkin opiskelijat hyötyisivät sitä, että mahdolliset tauot opiskelussa

lyhenisivät ja oppivelvollisella olisi mahdollisuus aloittaa opinnot osoitetussa opiskelupaikassa mahdollisimman pian. Esitys tukee sitä, että koulutuksen järjestäjät varaisivat aloituspaikkoja myös osoitettaville oppivelvollisille ja loisivat menettelyt opintojen joustavaan aloittamiseen mahdollisimman pian opiskelupaikan osoittamisen jälkeen.

Kannatamme myös osoitettujen oppivelvollisten vastaanottovelvollisuuden laajentamista niihin koulutuksen järjestäjiin, jotka järjestävät TUVA-koulutusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutusta annetun lain 28 §:n 3 momentin nojalla.

16 §. Oikeus maksuttomaan koulutukseen Hyvä että pykälää selvennetään ja vahvistetaan siinä tarkoitettavan myös ns. kaksoistutkintoa.

Esitys siitä, että maksuttomuutta ei missään tilanteissa pidennettäisi ilman hakemusta, vaan kaikki pidennysperusteet otettaisiin huomioon vain hakemuksen perusteella selkeyttää tilannetta, mutta luo samalla tilanteen, jossa opiskelija joutuu odottamaan varmuutta maksuttomuuden jatkosta ja oppilaitos ei pysty suunnittelemaan esimerkiksi oppimateriaalien saatavuutta välttämättä hyvissä ajoin. Onkin tärkeää, että opiskelijoita ohjeistetaan hakemuksen tekoon tarpeeksi aikaisin opintojen loppuvaiheessa. Ei myöskään saa syntyä tilanteita, joissa opiskelija ei esimerkiksi palaa opiskelemaan, koska on käsityksessä että joutuisi itse maksamaan kalliit opiskeluvälineet.

19 § ja 20 § Ehdotus muuttaa oikeus oppivelvollisuuslain mukaisiin majoitus- ja matkakorvauksiin koskemaan myös ajallisesti pitkää koulumatkaa on hyvä ja nykyistä tilannetta kohtuullistava. Samalla kiinnitämme huomion siihen, että monialaisen ammatillisen oppilaitoksen määrittely kahden aineen tarjoamiseksi kaventaa valinnanmahdollisuutta huomattavasti. Pitäisimmekin hyvänä, että monialainen ammatillinen oppilaitos määriteltäisiin oppilaitokseksi, joka tarjoaa vähintään kolmea alaa.

23 § Pidämme tiedonsaantioikeuksien laajentamista perusteltuna.

Laki ammatillisesta koulutuksesta

67 § Erityisestä tuesta ja poikkeamisesta päättäminen

Pidämme hyvänä virallistaa nykyinen käytäntö erityisen tuen tarpeen arvioinnista aloitettaessa opiskelun tai tuen tarpeen ilmetessä opiskelun aikana. Samoin kannatamme lämpimästi ehdotusta opintonsa aloittavan oppivelvollisen erityisen tuen tarpeen arvioinnista perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta.

97 § Pidämme ymmärrettävänä, että oopiskelija katsottaisiin eronneeksi myös silloin, jos oppivelvollisuuden suorittaminen on keskeytetty toistaiseksi oppivelvollisuuslaisissa säädetyillä perusteilla.

Tujula Matti
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry